

KARBON FİYATLANDIRMA GÜNDEMİ

AYIN ÖNEMLİ HABERLERİ

AB, Brezilya ile COP30'da İmzalanan Karbon Piyasaları Liderler Bildirgesi'ni Onayladı

Avrupa Birliği, COP30 kapsamında Brezilya Başkanlığı ile birlikte Uyum Karbon Piyasaları Açık Koalisyonu Deklarasyonu üzerinde çalışarak metnin liderler segmentinde kabul edilmesine katkı sağladı. Deklarasyon, karbon fiyatlaması ve piyasa mekanizmalarını küresel iklim eylemini güçlendiren temel araçlar olarak öne çıkarıyor. Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen, diğer ülkeleri Brezilya'nın izinden giderek kendi uyum karbon piyasalarını kurmaya ve koalisyonu katılmaya çağırdı. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Avrupa Komisyonu)

Avrupa Komisyonu, 2027'de başlayacak olan yol ulaştırması ve binaları kapsayan yeni emisyon ticaret sistemi ETS2'nin daha istikrarlı bir şekilde işlemesi için Piyasa İstikrar Rezervi (Market Stability Reserve - MSR) kararında hedefe yönelik ayarlamalar önerdi. Öneri, karbon fiyatı ton başına 45 avronun üzerine çıktığında, fiyat dalgalanmalarını sınırlamak amacıyla rezervden ek izinlerin piyasaya aktarılmasını sağlayacak bir mekanizma getiriyor. Ayrıca, ETS2 kapsamında MSR'ye aktarılabilecek emisyon izinlerinin 2030'da geçerliliğini yitirmesine ilişkin mevcut kural kaldırılıyor. Böylece gerektiğinde kullanılmak üzere yaklaşık 600 milyon izin rezervde tutulabilecek. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Avrupa Komisyonu)

**Avrupa Komisyonu,
ETS2 için Piyasa
İstikrar Rezervi
Kararında Hedefli
Değişiklik Önerdi**

➤➤➤ Avrupa Komisyonundan 2,9 Milyar Avroluk Net Sıfır Teknoloji Projeleri Duyurusu

Avrupa Komisyonu, AB Emisyon Ticaret Sistemi gelirleriyle finanse edilen İnovasyon Fonu kapsamında toplam 2,9 milyar avroluk destek verileceğini açıkladı. Aralık 2024'te başlatılan net-sıfır teknolojileri çağrısı (IF24), Avrupa'nın teknolojik liderliğini güçlendirmeyi ve yenilikçi karbonsuzlaşma çözümlerinin hızla uygulanmasını amaçlıyordu. Seçilen 61 proje; yenilenebilir enerji, enerji depolama, enerji yoğun sektörler, net-sıfır hareketlilik, binalar, temiz teknoloji üretimi ve endüstriyel karbon yönetimi gibi alanlarda 18 ülkeye yayılıyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Avrupa Komisyonu)

➤➤➤ AB, 1,5 Derecelik Sınırın Ulaşılabilir Düzeyde Tutulması İçin Küresel Bir Yanıt Konusunda Anlaşmaya Vardı

Avrupa Birliği, COP30'da 1,5°C hedefinin korunması ve fosil yakıtlardan uzaklaşılması için güçlü bir birlik mesajı verdi. AB, Brezilya ile birlikte "Uyum Karbon Piyasaları Açık Koalisyonu" Deklarasyonu'nun kabulünü destekledi ve karbon fiyatlamasının küresel iklim eylemi için kritik olduğunu vurguladı. 122 ülkenin yeni NDC sunmasıyla, AB de 2035 için %66,25–72,5 emisyon azaltım hedefini açıkladı. Taraflar, emisyon eğrisini hızlı şekilde düşürmek için "Global Mutirão" ve "Küresel Uygulama Hızlandırıcısı" girişimlerinde anlaştı. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Avrupa Komisyonu)

Dünya Bankası, Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Büyüme İçin Moritanya'nın Reformlarını Destekliyor

Dünya Bankası, Moritanya'nın daha kapsayıcı, sürdürülebilir ve istihdam odaklı bir ekonomiye geçişini desteklemek amacıyla 30 milyon dolarlık kalkınma politikası finansmanını onayladı. Üç aşamalı program; vergi toplama kapasitesinin güçlendirilmesi, yatırım ortamının iyileştirilmesi, insan sermayesi ve sürdürülebilir enerjiye erişimin artırılmasına yönelik reformları kapsıyor. Bu reform paketi, ülkenin ekonomisini çeşitlendirmeyi, özel sektör liderliğinde büyümeyi hızlandırmayı ve kırılgan gruplar için yaşam koşullarını iyileştirmeyi hedefliyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Dünya Bankası)

➤➤➤ Bangladeş ve Diğer Güney Asya Ülkeleri İklim Direnci Özel Sektör Öncülüğünde Olacak

Dünya Bankası'nın yeni raporu, Güney Asya'nın iklim krizine en kırılgan bölgelerden biri olduğunu ve Bangladeş'in aşırı sıcaklar, sel ve artan tuzluluk nedeniyle milyonlarca kişinin yaşamının ciddi şekilde etkilendiğini ortaya koyuyor. Hanehalkları ve işletmeler uyum önlemleri almaya başlamış olsa da, çoğu ileri teknoloji veya güçlü kamu altyapısı yerine düşük maliyetli çözümlere dayanıyor; özellikle Bangladeş'in kıyı bölgelerinde iklim dayanıklı altyapı büyük bir ihtiyaç olarak öne çıkıyor. Rapora göre erken uyarı sistemlerinin güçlendirilmesi, finansmana erişimin artırılması ve özel sektörün uyum yatırımlarını hızlandıracak politikaların uygulanması, kayıpların önemli bir bölümünü önleyebilir. Bangladeş'in geçmişte erken uyarı sistemleri ve siklon barınaklarına yaptığı yatırımlar, doğru politikalar sayesinde yerel uyum kapasitesinin başarıyla ölçeklendirilebileceğini gösteriyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Dünya Bankası)

➤➤➤ ADB, IDA ve İsviçre, Nepal'in Afet Risk Yönetimini Güçlendirmek ve İklim Dayanıklı Altyapı Kurmak İçin Ortaklık Kurdu

Asya Kalkınma Bankası, Dünya Bankası'nın IDA birimi ve İsviçre Kalkınma Ajansı, Nepal'in afet risk yönetimini güçlendirmek ve iklim dayanıklı altyapıyı geliştirmek için üç yıllık bir mutabakat imzaladı. Ortaklık, özellikle sel, heyelan ve buzulların erimesi gibi iklim kaynaklı tehlikelere karşı kırılgan olan Nepal'de erken uyarı sistemlerini, risk modellerini ve dayanıklı altyapı yatırımlarını güçlendirmeyi hedefliyor. Üç kurum, uzmanlıklarını birleştirerek hükümetle yakın işbirliği içinde daha sürdürülebilir ve dayanıklı kalkınma sonuçları üretmeyi amaçlıyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Dünya Bankası)

Verra, Peru için Nihai Ormansızlaşma Risk Haritalarını Yayınladı

Verra, Peru için nihai plansız ormansızlaşma risk haritalarını yayınladı. Bu sayede proje sahipleri, VM0048 ve VMD0055 kapsamında REDD projelerinin tescili için gerekli olan faaliyet verilerini talep edebilecek. Brezilya'nın Pará ve Mato Grosso eyaletlerine ait risk haritaları daha önce yayımlanmıştı. Acre, Amazonas, Rondônia, Guatemala, Kolombiya, Kamboçya ve KDC Mai Ndombe için nihai verilerin 2026 ilk çeyreği sonunda yayımlanması bekleniyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Verra)

➤➤➤ Kongo Cumhuriyeti, İklim Risklerini Azaltmayı, Kentsel Altyapıyı ve Sürdürülebilir Kalkınmayı Güçlendirmeyi Taahhüt Ediyor

Dünya Bankası, Kongo Cumhuriyeti'nin iki büyük şehri Brazzaville ve Pointe-Noire'da erozyon ve sel risklerini azaltmak ve iklim dayanıklı kentsel altyapıyı güçlendirmek için 60 milyon dolarlık bir projeyi onayladı. Proje, iklim risk azaltımı ve sürdürülebilir kentsel hizmetlere yatırım yaparken yerel ve ulusal kurumların dayanıklı şehir planlaması kapasitesini de artırmayı hedefliyor. Yaklaşık 575.000 kişiye doğrudan fayda sağlayacak proje, aynı zamanda 450.000'den fazla geçici istihdam günü yaratacak. Çalışma, ülkenin kalkınma planı doğrultusunda şehirlerin iklim dayanıklılığını artırmayı, ekonomik gelişimi desteklemeyi ve yaşam koşullarını iyileştirmeyi amaçlıyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Dünya Bankası)

➤➤➤ Brezilya Karbon Piyasası Analizi: Fiyatlar, Kredilerin İptali ve Düzenleyici Öngörüler

2025 itibarıyla Brezilya'da karbon piyasasının güncel durumunu inceliyor. Özellikle, Brezilya'nın 2024'te kabul ettiği ulusal ETS yasası (SBCE), yaklaşan COP30 toplantısı ve Paris Anlaşması çerçevesi içinde Madde 6 uyum süreci bağlamında düzenleyici ortamı değerlendiriyor. Raporda, karbon kredisi arz-talep dengesi, kredi fiyatlarında kalite farklarının etkisi, proje türlerine (orman-temelli, atık, yenilenebilir enerji vb.) göre fiyat/tedarik dağılımı gibi detaylar yer alıyor. Örneğin, orman/REDD+ projelerinin düşük fiyatla işlem gördüğü; orman ağaçlandırma (ARR) kredilerinin ise görece yüksek fiyat/kalite primi aldığı belirtiliyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

››› İklim, Biyoçeşitlilik ve Kirlilik Bağlantıları Entegre Politikaların Gerektiğini Gösteriyor

OECD'nin yeni raporu, iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve kirlilik arasındaki giderek güçlenen bağlantıların, bu alanlardaki politikaların daha entegre uygulanmasını zorunlu kıldığını ortaya koyuyor. Analiz, iklim politikalarının biyolojik çeşitlilik ve kirlilik üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkileri olabileceğini, bu nedenle politika araçlarının dikkatle sıralanıp bir arada tasarlanması gerektiğini vurguluyor. Rapor ayrıca ülkelerin iklim, biyolojik çeşitlilik ve kirlilik arasındaki bağlantıları ulusal planlarına sınırlı ölçüde yansıttığını ve daha bütüncül, ticari ilişkileri ve kaynak kullanımını da kapsayan politika yaklaşımlarına ihtiyaç olduğunu belirtiyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: OECD)

››› İklim Eylemi İzleme Raporu 2025'in Lansmanı

OECD'nin İklim Eylemi İzleme raporu, ülkelerin net sıfır ve Paris Anlaşması hedeflerine yönelik ilerlemesini yıllık olarak değerlendiriyor ve mevcut 2030 emisyon taahhütlerinin küresel ısınmayı sınırlamak için yetersiz kaldığını ortaya koyuyor. Bu yılki değerlendirme, iklim tehlikeleri, net sıfır hedefleri ve temel eğilimler üzerinden ulusal iklim eylemlerinin önemli ölçüde artırılması gerektiğini vurguluyor. Rapor, 6 Kasım 2025'te OECD COP30 Sanal Tanıtım Standı'nda düzenlenecek bir etkinlikle tanıtılacak. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: OECD)

››› OECD'nin Çevresel Görünüm Raporu

OECD, iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve kirlilikten oluşan "Üçlü Gezegen Krizi"ne ilişkin yeni Çevresel Görünüm Raporu'nu 26 Kasım 2025'te yayımlayacak ve rapor bu üç alanın nasıl etkileşim içinde olduğunu kapsamlı biçimde analiz ediyor. Rapor, politika alanları arasındaki sinerjileri ve olası çelişkileri ortaya koyarak hükümetlere daha uyumlu ve etkili çevre politikaları geliştirmeleri için uygulanabilir bir yol haritası sunuyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: OECD)

››› EEX, EEX İspanya Elektrik Vadeli İşlemler Piyasası için Yeni Piyasa Yapıcı Anlaşmaları Teklif Ediyor

EEX, İspanya elektrik vadeli işlem piyasasında likiditeyi artırmak amacıyla yeni piyasa yapıcı anlaşmaları için ihale sürecine çıktığını duyurdu. Bu süreç, piyasada fiyat oluşumunu destekleyecek yeni piyasa yapımcılarının belirlenmesini hedefliyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: EEX)

➤➤➤ Gold Standard, CORSIA'nın 2. Fazı (2027-2029) İçin Onay Aldı

Gold Standard, 2027–2029 dönemini kapsayan CORSIA'nın ikinci aşamasında kullanılmak üzere uygun karbon kredileri tedarik etmeye resmen hak kazanmıştır. Bu onay, Gold Standard projelerinin uluslararası sivil havacılık sektörüne karbon kredisi sağlayabilmesini güvence altına almaktadır. Karar, Gold Standard'ın pilot ve birinci aşama dönemlerindeki önceki uygunluk statüsüne dayanmakta ve CORSIA'nın şeffaflık, bütünlük ve güvenilirlik kriterleriyle uyumunu göstermektedir. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Gold Standard)

EEX, Alman Ulusal Emisyon Ticaret Sisteminde 2026 Yeniden Alım Satış Takvimini Yayınladı

EEX, Almanya ulusal emisyon ticareti sistemi kapsamında 2026 yılında yapılacak nEHS sertifikası artış alımlarının takvimini yayımladı. 2025 yıllık belirteçli sertifikalar, 13 Ocak–17 Eylül 2026 tarihleri arasında sabit 55 €/nEHS fiyatıyla satışa sunulacak. Ocak–Ağustos döneminde satışlar Salı günleri, Eylül ayında ise haftada iki gün (Salı ve Perşembe) yapılacak. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: EEX)

Verra'nın VCS Programı CORSIA için Onaylandı

Verra'nın VCS Programı, ICAO tarafından CORSIA'nın 2027–2029 döneminde kullanım için yeniden onaylandı. Bu karar, VCS Programı'nın küresel ölçekte en güvenilir karbon standartlarından biri olduğunu teyit ediyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Verra)

➤➤➤ Belém COP30'ta Karbon Piyasalarında Neler Yaşandı: Belém Değerlendirmesi

COP30'un karbon piyasaları üzerindeki somut etkilerini değerlendiriyor. Öne çıkan kararlar arasında, önceki dönemin karbon kredisi mekanizması Clean Development Mechanism (CDM)'in 2026 sonunda kapatılması, yerine Paris Agreement Crediting Mechanism (PACM / Article 6.4) geçiş süreci, ve doğrudan devredilebilir karbon birimleri için bilateral ticaret yolunu tanımlayan Article 6.2'nin tekrar yapılandırılması bulunuyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

➤➤➤ Endonezya Çevre Bakanlığı ve Gold Standard Pilot Programı

Gold Standard ile Endonezya Çevre Bakanlığı arasında Mayıs 2025'te imzalanan Karşılıklı Tanıma Anlaşması kapsamında Ekim 2025'te yayımlanan rehberine dayanarak bir pilot program başlatılmıştır. Programda enerji, tarım ve ormancılık alanlarında faaliyet gösteren sekiz kuruluş, Gold Standard sertifikalı ya da sertifikasyon başvurusunda bulunan projelerle çalışmak üzere seçilmiştir. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Gold Standard)

➤➤➤ EEX, EUA Vadeli İşlemler Piyasası İçin Yeni Piyasa Yapıcı Anlaşmaları Teklif Ediyor

EEX, AB Emisyon Hakları (EUA) vadeli işlem piyasasında likiditeyi güçlendirmek ve etkin fiyat oluşumunu sağlamak üzere yeni Piyasa Yapıcı anlaşmalarının ihale edildiğini açıkladı. Süreç, piyasa katılımcılarının daha öngörülebilir ve derin bir piyasada işlem yapmasını amaçlıyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: EEX)

➤➤➤ Gold Standard, Fosil Yakıtları Aşamalı Sonlandırma İçin Yeni Metodolojiler Hakkında Danışma Süreci Başlattı

Gold Standard, fosil yakıtların aşamalı olarak kullanım dışı bırakılmasına yönelik iki yeni metodoloji için kamu danışma süreci başlatmıştır. İlk metodoloji olan JUST: Coal Decommissioning, kömürle çalışan termik santrallerin planlanandan erken kapatılmasını ve yerlerine yenilenebilir enerji kapasitesinin kurulmasını hedeflemektedir. İkinci metodoloji olan JUST: Fossil Fuel Generators ise fosil yakıtla çalışan dağıtık jeneratörlerin yenilenebilir enerji sistemleriyle ikame edilmesini amaçlamaktadır. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Gold Standard)

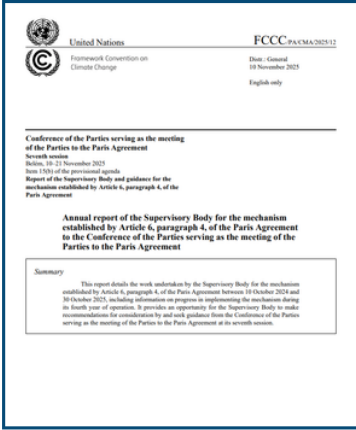
➤➤➤ Madde 6 Yetkilendirmeleri ve Karşılık Gelen Ayarlamalar

Bu makale, Paris Anlaşması kapsamında uluslararası karbon kredilerinin “uygunluk / yetkilendirme (authorization)” ve “karşılık gelen ayarlamalar (corresponding adjustments, CA)” kriterleri üzerinden değerlendirilmesinin ne anlama geldiğini sade sorular-cevap formatında açıklıyor. Özellikle, bu mekanizmaların uyumlu kredinin tespiti, ulusal yükümlülük dengesi ve şeffaflık açısından ne kadar kritik olduğu vurgulanıyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Sylvera)

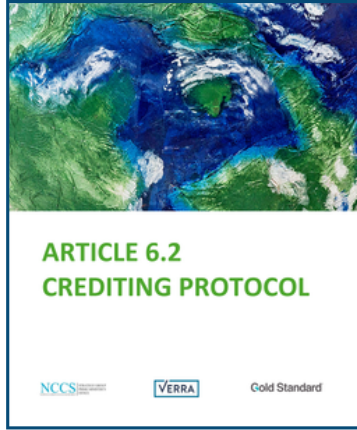
➤➤➤ Verra, Doğa Çerçevesi Sertifikasyon Sürecini Geniş Kapsamlı Olarak Başlatacak

Verra, 1 Ocak 2026 itibarıyla Nature Framework sertifikasyon sürecini tüm projelere açacağını duyurdu. Biyoçeşitlilik sonuçlarını ölçerek Nature Credit üretimini mümkün kılan çerçeve, 2025 boyunca doğrulayıcı akreditasyonları, teknik uzman paneli ve dijital proje şablonları gibi kritik operasyonel unsurlarla güçlendirildi. Sertifikasyon sürecine girmek isteyen proje sahiplerinin 31 Ocak 2026'ya kadar Niyet Beyanı formunu doldurması gerekiyor. Haberin devamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz. (Kaynak: Verra)

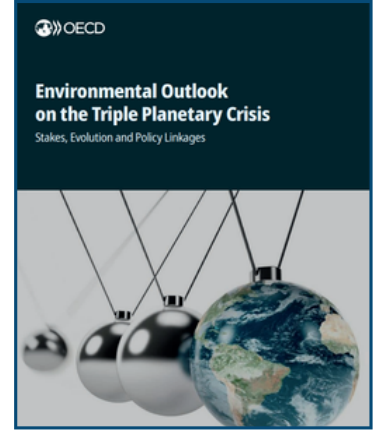
YAYINLAR

**Madde 6 Denetim Organının
Yıllık Raporuy**

Madde 6.2 Kredi Protokolü

**Üçlü Gezegen Krizi Üzerine
Çevresel Görünüm**

ETKİNLİKLER

3-4 Aralık 2025 - Arlington, VA / Washington, DC, ABD
Kapsam 3 İnovasyon Forumu ABD

13-14 Ocak 2026 - Singapur
Ormanlık ve Biyoçeşitliliğe Yatırım

13-15 Ocak 2026 - San Diego, Kaliforniya, ABD
LCFS ve Karbon Piyasaları Çalıştayı

22-23 Ocak 2026 - Vancouver, Kanada
Carbon Unbound Batı Kıyısı

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI**